

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพารา
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2
Additional Curriculum Development, on Para Rubber
Propagation for the Prathomsueksa 5 Students, of School
in Phatthalung Primary Educational Area 2

ดวงใจ ไพฑูรย์^{1*}, เรวดี กระโหมวงศ์² และ วลัยยา ธรรมอภิบาล อินทนิล³
Dungchai Phaichumnan^{1*}, Rewadi Krahomvong² and Wanlaya Thamaphiban Inthanin³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่องการขยายพันธุ์ยางพาราสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยสำรวจความคิดเห็นของชุมชนเพื่อเลือกเนื้อหาสร้างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สร้างและตรวจสอบคุณภาพโครงร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมหาประสิทธิภาพ และประสิทธิผลหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพารา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านพรุนายขาว จังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2557 จำนวน 17 คน เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย การสนทนากลุ่มในการเลือกรายวิชาเรียน แบบวัดความเหมาะสมและความสอดคล้ององค์ประกอบของหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนและแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่นต่อหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพารา การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมและความสอดคล้องทุกองค์ประกอบในทุกประเด็นที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้จัดการเรียนรู้ การนำหลักสูตรไปทดลองใช้ พบว่า หลักสูตรมีประสิทธิภาพ 89.06/89.41 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และประสิทธิผลของหลักสูตรด้านความรู้ ความเข้าใจ การปฏิบัติงาน หลังใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมโดยภาพรวมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22) ครูผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่น มีความเห็นว่าหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมมีความเหมาะสมในระดับมากทุกด้าน(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37)

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม, การขยายพันธุ์ยางพาราสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 , สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2

¹ มหาบัณฑิต หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมิน มหาวิทยาลัยทักษิณ

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการวิจัยและประเมิน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ : ประธานที่ปรึกษา

³ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการวิจัยและประเมิน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ : กรรมการที่ปรึกษา

* Corresponding author : e-mail : sumit1113@gmail.com

Abstract

The study of additional curriculum development on para rubber propagation for the Prathomsueksa 5 Students of School in Phatthalung Primary Educational Area 2 was aimed to survey the opinions from community in the additional curriculum selection. The study required to establish and examine the quality of additional curriculum framework. The 17 Prathomsueksa 5 students of Ban Prunaikhaw School in Phatthalung 2014 year were subjects of this study. Questionnaire assessments were performed by using additional curriculum group conversation questions, curriculum according assessments, management of learning plan, the study achievement, practice skill assessment and assessment of satisfied and opinion of teachers and local trainers in additional curriculum of students. The statistic used was, mean, standard deviation and percentage. Result of the study found that the curriculum was appropriate and consistent in all components. Trail study showed that developed curriculum was higher effectively than set criteria as 89.06/89.41. The effectiveness of the curriculum statistically significant increased after the study at a level of 0.05. All students satisfied with additional curriculum overall in an average level of 4.22. The opinion of teachers and local trainers to the additional curriculum was in a good level (EMBED Equation.3 = 4.37).

Keywords : Additional Curriculum Development, on Para Rubber Propagation for the Prathomsueksa 5 Students, of School in Phatthalung Primary Educational Area 2

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายฉบับแรกที่มุ่งเน้นให้มีการปฏิรูปกระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพทั้งเอกภาพเชิงนโยบายและหลากหลายเชิงปฏิบัติ (ประสาธน์ เนื่องเฉลิม. 2553 : 160) กำหนดเนื้อหาสาระสำคัญของการปฏิรูปการเรียนรู้ ให้ความสำคัญกับการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ(พ.ศ. 2545 - 2559) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 - 2554) โดยต้องการให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและบทบาทเข้ามาพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นตามบริบทและความต้องการของชุมชนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและส่งเสริมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นรักการเรียนรู้ เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

ยางพารา เป็นพืชเศรษฐกิจที่มีบทบาทต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย

ชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกรชาวสวนยางประมาณ 6 ล้านคน กระจายอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศ รายได้จากผลผลิตยางพาราทั้งหมดเป็นของเกษตรกรชาวสวนยาง และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับยางพารา นอกจากนี้ยางพาราก่อให้เกิดอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มปัจจุบันความต้องการใช้ยางพาราและผลิตภัณฑ์ของโลกยังมีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา อัตราการขยายตัวของปริมาณการผลิตและการใช้ยางพาราธรรมชาติ เฉลี่ยร้อยละ 4.5 ต่อปี สาเหตุเนื่องมาจากวิกฤติพลังงานโลกทำให้ความต้องการยางสังเคราะห์ที่ทำจากน้ำมัน มีแนวโน้มลดลง ความต้องการยางพาราธรรมชาติมีปริมาณเพิ่มขึ้น (สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง. 2554 : 5) ที่ผ่านมาเกษตรกรชาวสวนยางโดยรวมประสบความสำเร็จในการสร้างสวนยางพารา มีรายได้ที่พอเพียงและมั่นคง คุณภาพชีวิตดีขึ้น สังคมชุมชนเข้มแข็ง “ การพัฒนายางพาราจากการผลิตเริ่มตั้งแต่การปลูกจนกระทั่งการเก็บเกี่ยว การแปรรูปเบื้องต้น จนถึงการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพารา โดยเริ่มจากตัวเกษตรกรมีความรู้ สู้ครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนและ

สังคมชาวสวนยางพาราที่เข้มแข็ง” จากวิสัยทัศน์ ของ
สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง การปลูก
ยางพารา ชุมชนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้กับเยาวชน
รุ่นใหม่ได้รับการพัฒนาอาชีพการทำสวนยางพารา
ที่ถูกต้อง (สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง
ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2555 - 2559). 2554 : 37)

ยางพาราเป็นพืชหลักของจังหวัดพัทลุงที่ให้ผล
ตอบแทนทางเศรษฐกิจสูง มีแนวโน้มจะขยายการส่งออก
อีกมาก เกษตรกรบางส่วนปรับเปลี่ยนจากพื้นที่นาหรือ
ผลไม้อื่นมาปลูกยางพาราแทนอำเภอที่มีการปลูก
ยางพารามาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ ป่าบอน ตะโหมด และ
ป่าพะยอม (สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง. 2554 : 7)
ทำให้มีความต้องการต้นกล้ายางพาราพันธุ์ดีสูงตาม
ปริมาณเนื้อที่การปลูกที่เพิ่มขึ้น อีกทั้งการผลิตต้นกล้า
ยางพาราในจังหวัดมีไม่เพียงพอต้องสั่งซื้อมาจากจังหวัด
ใกล้เคียง

ยางพารา เป็นพืชเศรษฐกิจที่มีบทบาทต่อเศรษฐกิจ
สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ชีวิตและความ
เป็นอยู่ของเกษตรกรชาวสวนยาง ประมาณ 6 ล้านคน
กระจายอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศไทย รายได้จากผลผลิต
ยางพาราทั้งหมดเป็นของเกษตรกรชาวสวนยาง และ
ผู้ประกอบการเกี่ยวข้องกับยางพารา นอกจากนี้
ยางพาราก่อให้เกิดอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง ที่สามารถ
สร้างมูลค่าเพิ่มปัจจุบันความต้องการใช้ยางพาราและ
ผลิตภัณฑ์ยางของโลกยังมีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอด
ระยะเวลา อัตราการขยายตัวของปริมาณการผลิตและ
การใช้ยางพาราธรรมชาติ เฉลี่ยร้อยละ 4.5 ต่อปีสาเหตุ
เนื่องมาจากวิกฤติพลังงานโลกทำให้ความต้องการยาง
สังเคราะห์ที่ทำจากน้ำมัน มีแนวโน้มลดลง ความต้องการ
ยางพาราธรรมชาติมีปริมาณเพิ่มขึ้น (สำนักงานเกษตร
จังหวัดพัทลุง. 2554 : 5) ที่ผ่านมากเกษตรกรชาวสวนยาง
โดยรวมประสบความสำเร็จ ในการสร้างสวนยางพารา
มีรายได้ที่พอเพียงและมั่นคง คุณภาพชีวิตดีขึ้นสังคม
ชุมชนเข้มแข็ง “การพัฒนาทางพาราจากการผลิต
เริ่มตั้งแต่การปลูกจนกระทั่งการเก็บเกี่ยว การแปรรูป
เบื้องต้น จนถึงการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพารา โดยเริ่มจาก
ตัวเกษตรกรมีความรู้ สู่ครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนและ
สังคมชาวสวนยางพาราที่เข้มแข็ง” จากวิสัยทัศน์ ของ
สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง การปลูก
ยางพารา ชุมชนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้กับเยาวชน

รุ่นใหม่ได้รับการพัฒนาอาชีพการทำสวนยางพารา ที่ถูกต้อง
(สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ฉบับที่ 6
(พ.ศ. 2555 - 2559). 2554 : 37)

ยางพาราเป็นพืชหลักของจังหวัดพัทลุงที่ให้ผล
ตอบแทนทางเศรษฐกิจสูง มีแนวโน้มจะขยายการส่งออก
อีกมาก เกษตรกรบางส่วนปรับเปลี่ยนจากพื้นที่นาหรือ
ผลไม้อื่นมาปลูกยางพาราแทนอำเภอที่มีการปลูก
ยางพารามาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ ป่าบอน ตะโหมด และ
ป่าพะยอม (สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง. 2554 : 7)
ทำให้มีความต้องการต้นกล้ายางพาราพันธุ์ดีสูง
ตามปริมาณเนื้อที่การปลูกที่เพิ่มขึ้น อีกทั้งการผลิตต้นกล้า
ยางพาราในจังหวัดมีไม่เพียงพอต้องสั่งซื้อมาจากจังหวัด
ใกล้เคียง

ระบบการศึกษาที่มีการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น
และสถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยง
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความ
ต้องการของท้องถิ่น ผู้พัฒนาหลักสูตรของสถาน
ศึกษาและ การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อพัฒนา
ผู้เรียนไปสู่ผลการเรียนรู้นอกจากนี้จะต้องปลูกฝังให้
ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน มีความรักความภาค
ภูมิใจในบ้านเกิดและท้องถิ่นของตน สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 (2557 : 22)
ได้กำหนดวิสัยทัศน์ โดยเน้นการสืบสานเอกลักษณ์ท้องถิ่น
บนพื้นฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการมีส่วนร่วม
ร่วมการจัดการเรียนการสอนได้กำหนดกรอบหลักสูตร
ท้องถิ่น จะต้องมีการเรียนรู้ที่คาดหวัง คำอธิบาย
รายวิชา โครงสร้างหลักสูตร การกำหนดเวลาเรียน และ
เอกสารประกอบหลักสูตร เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็น
แนวทางในการจัดทำสาระเพิ่มเติมตามจุดเน้นของสถาน
ศึกษาแต่ละแห่ง

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 เป็นพื้นที่ราบเหมาะแก่การ
เพาะปลูก อาชีพของคนในชุมชน ได้แก่ การทำสวน
ยางพารา การปลูกผัก การเลี้ยงสัตว์ การทำสวนผลไม้
อาชีพที่สร้างรายได้แก่คนชุมชน คือการทำสวนยางพารา
คิดเป็นร้อยละ 80 ของประชาชนทั้งชุมชน (สำนักงาน
เกษตรอำเภอตะโหมด. 2552 : 3) การทำสวนยางพารา
มีขั้นตอนการดำเนินการเริ่มตั้งแต่การโค่นต้นยางเก่า
ที่ไม่สามารถกรี๊ดได้ การปราบพื้นที่ การขุดหลุมปลูก

การดูแลรักษาและขั้นตอนสำคัญคือการนำต้นกล้ายางพารามาปลูก ต้นกล้ายางพาราที่นำมาปลูก มีวิธีการขยายพันธุ์ หลายวิธี เช่น วิธีติดตาสี่เหลี่ยม วิธีติดตาสีน้ำตาล การปลูกด้วยเมล็ด ซึ่งการนำเมล็ดมาปลูกทำได้ยากในประเทศไทยและไม่นิยมขยายพันธุ์ด้วยวิธีนี้ เนื่องจากไม่มีสวนยางสำหรับเก็บเมล็ดพันธุ์ และทำให้เมล็ดที่นำไปปลูกกลายเป็นพันธุ์ ปัจจุบันเกษตรกรนิยมขยายพันธุ์ยางพาราด้วยการติดตาสีเขียวมากกว่าติดตาสีน้ำตาล เพราะการติดตาสีเขียวทำได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ประหยัด มีเปอร์เซ็นต์การติดสูงมากกว่า 90% (เอกชัย พลฤกษ์อำเภอ. 2537 : 60) ถ้าเกษตรกรซื้อต้นพันธุ์ยางพารามาปลูกราคาต้นทุนในการปลูกยางพาราจะสูง และคุณภาพต้นพันธุ์ยางพาราที่ได้ไม่ตรงตามพันธุ์ที่ต้องการ รวมทั้งเกษตรกรยังขาดความรู้เกี่ยวกับการเลือกพันธุ์ยางพารามาใช้ปลูกให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่ แต่ถ้านักเรียนสามารถเรียนรู้ เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราก็จะส่งผลดีต่อการประกอบอาชีพการทำสวนยางพารา จึงควรที่จะทำการศึกษาเพื่อส่งเสริม ปลูกฝังและสร้างแรงจูงใจ ให้คนรุ่นใหม่เข้าสู่อาชีพการทำสวนยางอย่างถูกต้องและรักอาชีพ การทำสวนยาง (สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง. 2554 : 5)

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 มีจุดเน้นด้านจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษา ดำเนินการจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมตาม วิสัยทัศน์ พันธกิจของแต่ละสถานศึกษา โรงเรียนบ้านพรุนายขาวได้มีมติจากการสำรวจความคิดเห็นของชุมชนในการจัดสร้างรายวิชาเพิ่มเติม เช่น ประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องการปลูกผักสวนครัว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องการขยายพันธุ์ยางพารา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการเพาะเห็ดนางฟ้า ซึ่งในการจัดรายวิชาเพิ่มเติมแต่ละชั้นอิสระจากกัน ผู้วิจัย ชุมชน และนักเรียนเห็นความสำคัญของการขยายพันธุ์ยางพารา ที่มีความสอดคล้องกับบริบทของชุมชนและเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอาชีพของผู้ปกครอง ตัวนักเรียนเองก็มีความพร้อมที่จะเรียนรู้และฝึกทักษะการติดตาสีน้ำตาลได้แล้ว ถ้าได้รับการฝึกฝนจากการเรียนรู้สิ่งที่ใกล้ตัวเพื่อการพัฒนาตนเองจะทำให้เห็นความสำคัญและตระหนักถึงคุณค่าของยางพาราที่เป็นรากเหง้าของตน ทำให้เกิดความรักและความภาคภูมิใจ ในอาชีพ

การทำสวนยาง นั่นคือความต้องการของผู้ปกครองและชุมชนเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ตนเองครอบครัวและชุมชน ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพารา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงและสอดคล้องกับชีวิตจริง

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย แบ่งได้ดังนี้

1.2.1 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในหาคุณภาพเครื่องมือ และการนำร่อง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านพรุนายขาว ปีการศึกษา 2556 จำนวน 25 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่นำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมไปทดลองใช้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 17 คน โรงเรียนบ้านพรุนายขาว อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่องการขยายพันธุ์ยางพารา มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจความคิดเห็นของชุมชน โดยใช้แนวคำถามการสนทนากลุ่ม จำนวน 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 นำไปใช้ในการสนทนากลุ่มกับกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ฉบับที่ 2 นำไปใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2556 เพื่อนำมาสร้างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมตามความต้องการของท้องถิ่น และนักเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพ โครงร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เครื่องมือที่ใช้แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของโครงร่างหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมไปทดลองใช้ เครื่องมือที่ใช้มี 2 ระยะดังนี้

1. การศึกษานำร่อง เครื่องมือที่ใช้ เอกสารประกอบหลักสูตร แบบประเมินการปฏิบัติงาน แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. การนำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมไปทดลองใช้ เครื่องมือที่ใช้ เอกสารประกอบหลักสูตร แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดความพึงพอใจ แบบวัดความคิดเห็นของครูผู้สอน และวิทยากรท้องถิ่น

3. วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 สืบค้นความความคิดเห็นของชุมชน โดยการสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อนำไปจัดการเรียนรู้ใน การสร้างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการโดยเนื้อหาที่ต้องการจัดการเรียนรู้แล้วนักเรียนคัดเลือกเนื้อหาที่ต้องการก่อนนำไปพัฒนาเป็นหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาถอดรหัสถอดความการบันทึกมาพรรณนาความ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพโครงร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจ ต่อหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมกระบวนการจัดการเรียน การสอน สื่อการเรียนการสอนและการประเมินผลการปฏิบัติงาน หลังจากนั้นนำโครงร่างหลักสูตรไปตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมไปทดลองใช้

3.1 การศึกษานำร่อง นำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมและเอกสารประกอบหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองจัดการเรียนรู้เพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมตลอดจนศึกษาปัญหาและอุปสรรคระหว่างการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมก่อนนำไปใช้จริง การดำเนินการในขั้นนี้จะจัดการเรียนรู้นักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนบ้านพรุนายขาว จำนวน 25 คน

3.2 การนำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมไปทดลองจัดการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยในขั้นตอนนี้เป็นการนำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมที่ผ่านการศึกษานำร่องไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปจัดการเรียนรู้กับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อหาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม

3.2.1 ผู้วิจัยนำเสนอหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมและเอกสารประกอบหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมต่อผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านพรุนายขาว และประสานวิทยากรท้องถิ่นในการนำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมไปทดลองจัดการเรียนรู้

3.2.2 ประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจในการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่องการขยายพันธุ์อย่างพารา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2

3.2.3 ปฐมนิเทศนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อสร้างความเข้าใจและเพื่อให้ทราบจุดประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม

3.2.4 จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านพรุนายขาว โดยใช้เวลา 20 ชั่วโมง ซึ่งผู้วิจัยและวิทยากรท้องถิ่นเป็นผู้สอน

3.2.5 การประเมินผลระหว่างการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทดสอบก่อนเรียน ระหว่างเรียน ทดสอบหลังเรียน และวัดผลการปฏิบัติงานในขั้นทักษะการติดตามพยากรณ์

3.2.6 ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่องการขยายพันธุ์อย่างพารา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อหาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตร

3.2.7 นำแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม

3.2.8 วัดความคิดเห็นของครูผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Context Validity) เป็นการหาความเที่ยงตรงของแบบสนทนากลุ่ม โครงร่างหลักสูตร แบบประเมินการปฏิบัติงาน แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดความพึงพอใจ แบบวัดความคิดเห็นของครูผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่น โดยผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

และผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องด้านโครงสร้างเนื้อหาและภาษา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) เพื่อให้มีความสมบูรณ์ เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบและสามารถวัดได้ตรงกับเรื่องที่ต้องการศึกษาแล้วนำมาปรับปรุงให้มีความเหมาะสม มีความถูกต้องก่อนที่จะนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

4.1.2 ค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผู้วิจัย ได้นำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 50 % ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายรายข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนกที่มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และคัดเลือกข้อสอบอยู่ในเกณฑ์ไว้ในชุดแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 30 ข้อ

4.1.3 ความเชื่อมั่น (Reliability) ในการหาคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทั้งฉบับ โดยนำแบบทดสอบที่ผ่านการหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกแล้ว ทดสอบความเชื่อมั่น ทั้งฉบับกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านพรุนายขาว จำนวน 25 คน โดยการใช้สูตรการคำนวณของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR -20) ผลปรากฏว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.73

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (EMBED Equation.3) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการประเมินโครงสร้างหลักสูตร การประเมินความพึงพอใจ การประเมินความคิดเห็นของครูผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่น

4.2.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม โดยการทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การสำรวจความคิดเห็นของชุมชนในการสร้างหลักสูตรรายวิชา

โดยการสนทนากลุ่มและการศึกษาเอกสารตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้แนวทางในการกำหนดกรอบหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพารา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนและความต้องการของชุมชน เนื้อหาวิชา สภาพแวดล้อมในโรงเรียนและชีวิตจริง สามารถพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักการทำงานปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นอย่างหลากหลาย เหมาะกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน การวัดและประเมินผลเป็นการประเมินความรู้ความสามารถ และทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนในระหว่างที่ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้จากหลักสูตร

2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพโครงสร้างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม

2.1 ผลการสร้างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างหลักสูตร โดยการวิเคราะห์เอกสารศึกษาจากปราชญ์ชาวบ้านและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้อิงองค์ประกอบของหลักสูตร ดังนี้ หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหา เวลาเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม พบว่า องค์ประกอบของโครงสร้างหลักสูตรในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.05) และ องค์ประกอบของโครงสร้างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมมีความสอดคล้องทุกองค์ประกอบ โดยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.71-1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

3. ทดลองใช้ หาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม

3.1 การศึกษานำร่อง

โดยให้นำหลักสูตรไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านพรุนายขาว อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2556 จำนวน 25 คน พบว่าหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.75/88.56

3.2 การนำหลักสูตรไปทดลองใช้ โดยการนำหลักสูตรไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านพรุนายขาว อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2557 จำนวน 17 คน เพื่อหาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตร พบว่า

3.2.1 หาประสิทธิภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.06/89.41 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่วางไว้ 80/80

3.2.2 หาประสิทธิผลของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม

3.2.2.1 ผลการวัดความรู้ความเข้าใจก่อน หลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3.2.2.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้และด้านการวัดผลประเมินผลนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ในด้านอื่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59) รองลงมา คือ ด้านเนื้อหา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.53) ส่วนด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ในข้อที่ 5 กิจกรรมการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29)

3.2.2.3 ผลการประเมินความคิดเห็นของครูผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่น เกี่ยวกับความเหมาะสมที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้ง 5 ด้าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แต่ในด้าน สื่อการเรียน และด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.50 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านพฤติกรรมการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยคือ 4.17

อภิปรายผล

จากวิจัยการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ผู้วิจัยได้ค้นพบประเด็นการอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. การสำรวจความคิดเห็นของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพารา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยการจัดสนทนากลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และนักเรียน และศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตำรา เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาความคิดเห็นของชุมชนในการคัดเลือกเนื้อหาเพื่อจัดให้กับนักเรียน และนักเรียนเป็นผู้เลือกเนื้อหาที่จะเรียนรู้ในการกำหนดกรอบเนื้อหา ซึ่งสอดคล้องกับ ถวัลย์ มาศจรัส (2545 : 52) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นมวลประสบการณ์ที่จัดให้กับผู้เรียนตามสภาพและความต้องการของท้องถิ่นนั้นๆ โดยครูผู้สอนและผู้ร่วมสนทนากลุ่มเป็นผู้กำหนดกรอบเนื้อหาวิชา ต่อจากนั้นนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มากำหนดเป็นองค์ประกอบของหลักสูตร โดยคำนึงถึงสภาพชุมชน ความเหมาะสม ความต้องการของชุมชน สถานศึกษา และนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับวารสารณ แก้วสีขาว (2550 : 86) ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้กระดาษสาชบน้ำยางพารา กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดโบราณสถิต จังหวัดนราธิวาส พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครองเห็นคุณค่าและความสำคัญของการประดิษฐ์ดอกไม้กระดาษสาชบน้ำยางพาราอยู่ในระดับมาก โดยให้จัดการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนร่วมกับผู้มีประสบการณ์ในท้องถิ่น เพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. ผลการการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพโครงสร้างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเรื่อง การขยายพันธุ์ยางพารา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยอภิปรายผลดังนี้

2.1 การสร้างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างหลักสูตร โดยการวิเคราะห์เอกสารสัมภาษณ์ประชาชนชาวบ้านและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มากำหนดเป็นองค์ประกอบของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ประกอบด้วย หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหา เวลาเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุนทร ปันทอง (2552 : 130 - 134) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องสถิติ เพื่อความพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรจะต้องดำเนินการสำรวจข้อมูล ได้แก่ สภาพปัญหา ความต้องการเพื่อให้หลักสูตรสนองความต้องการเรียนของผู้เรียนมากที่สุด โดยการสัมภาษณ์บุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษา มีความสอดคล้องและทิศทางการศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน มีองค์ประกอบเนื้อหาครบถ้วน กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมกับนักเรียนและสอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตรของท้องถิ่น

2.2 การประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพารา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 พบว่า องค์ประกอบของโครงสร้างหลักสูตรในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.05) และองค์ประกอบของโครงสร้างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม มีความสอดคล้องทุกองค์ประกอบ โดยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (เฉลี่ยเท่ากับ 0.87) ทั้งนี้เนื่องจาก การดำเนินการสร้างหลักสูตรมีการร่วมมือระหว่าง โรงเรียนชุมชน และมีการสำรวจความต้องการจากชุมชน ท้องถิ่น ผู้เรียน จึงทำให้หลักสูตรมีความเหมาะสมและมีความสอดคล้อง ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยองค์ประกอบของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.71 - 1.00 ซึ่งสอดคล้องกับ สุนทร ปิ่นทอง (2552 : 130 - 134) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องสถิติเพื่อความพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรจะต้องดำเนินการสำรวจข้อมูล ได้แก่ สภาพปัญหา ความต้องการเพื่อให้หลักสูตรสนองความต้องการเรียนของผู้เรียนมากที่สุด โดยการสัมภาษณ์บุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษา มีความสอดคล้องและทิศทางการศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน มีองค์ประกอบเนื้อหาครบถ้วน กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมกับนักเรียนและสอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตรของท้องถิ่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความสามารถในการทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

3. การนำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มไปทดลองใช้ เพื่อหาประสิทธิภาพและประสิทธิผล มี 2 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 การศึกษานำร่อง โดยการนำหลักสูตรไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านพรุนายขาว อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2556 จำนวน 25 คน พบว่า หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.75/88.56 ค่าเฉลี่ยของคะแนน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายวิชาเพิ่มเติม เรื่องการขยายพันธุ์ยางพารา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.2 เพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตร จากผลการวัดผลสัมฤทธิ์ระหว่างเรียนและหลังเรียน การทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเรื่อง การขยายพันธุ์ยางพารา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 พบว่า คะแนนระหว่างเรียน มีค่าเฉลี่ยการจัดการเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 89.06 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 89.06 คะแนนทดสอบหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 26.82 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 89.41 ดังนั้น หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่องการขยายพันธุ์ยางพารา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.06/89.41 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่วางไว้ 80/80 สรุปว่าหลักสูตรมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเกิดจากความต้องการและความสนใจของนักเรียน นักเรียนจึงมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาเรียนรู้ และที่สำคัญนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงและสนุกสนานกับการติดตามยางพารา การนำไปแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนเห็นของจริง ทดลองใช้สื่อของจริง ได้ฝึก การปฏิบัติงานจากวิทยากรท้องถิ่นที่มีความรู้ความชำนาญ และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ที่ยั่งยืน สามารถนำความรู้จากที่เรียนมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ชูโรยา มุขอ (2552 : 76 -78) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพิ่มเติม เรื่อง การผลิตผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น(บูดู) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสายบุรีอิสลามวิทยา จังหวัดปัตตานี พบว่าหลักสูตรท้องถิ่น มีความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น สามารถนำไปใช้ได้จริงอย่างมีคุณภาพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.01

ผู้เรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังที่ ขวลิขิต ชูกำแหง (2551 : 22 - 28) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรเพื่อชีวิตและสังคม (Social Process and Life Function Curriculum) เป็นหลักสูตรที่รวบรวมความรู้ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยยึดกิจกรรมต่าง ๆ ของคนในสังคมเป็นหลัก เป็นหลักสูตรที่คิดว่ามีคุณค่ามากที่สุดสำหรับผู้เรียน การจัดหลักสูตรแบบนี้ยึดเอาสังคมและชีวิตจริงของเด็กเป็นหลัก เพื่อให้ผู้เรียนจะได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เพราะมีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาวิชาในหลักสูตรกับชีวิตจริงของผู้เรียนหรือภาวะทางสังคมที่ผู้เรียนกำลังประสบอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับ ร้าเพย จังอินทร์ (2550 : 113) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องการตัดเย็บเสื้อผ้าที่บ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ เรื่องการตัดเย็บเสื้อผ้าที่บ้าน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 92.15/90.30 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับ บุญร่วม ตาลจินดา (2551 : 116 - 120) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทำไม้กวาดดอกหญ้า กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่พบว่า แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประเมินแบบปุยของค์มีคุณค่าสูง มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.49/83.52 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

3.3 เพื่อหาประสิทธิภาพหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม โดยพิจารณาจาก

3.3.1 การวัดความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังเรียน ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเรื่อง การขยายพันธุ์ยางพารา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยการทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ (t-test for Dependent Sample) พบว่า คะแนนวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเรื่อง การขยายพันธุ์ยางพารา หลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าหลักสูตร มีประสิทธิผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนร่วมกับวิทยากรท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ ทำให้บรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น นักเรียนมีความตั้งใจที่จะเรียนรู้ นักเรียนสามารถปฏิบัติตามทักษะกระบวนการทำงานได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอน

ครูและวิทยากรท้องถิ่นใช้วิธีการสอนที่เรียกว่าเรียนปนเล่น และให้อิสระในการทำงาน ครูผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่นใช้วิธีการสอนทางตรง(Direct Instruction Model) ตามลำดับเพื่อให้ให้นักเรียนเกิดทักษะตามลำดับขั้นการสอน และได้ศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติ และทำทนายความสามารถของผู้เรียน เนื้อหาวิชาเหมาะสมกับวัยของนักเรียนได้เรียนรู้และตื่นตัวกับการปฏิบัติกิจกรรมที่นักเรียนได้พบเห็นแต่ไม่เคยปฏิบัติ จึงทำให้นักเรียนใคร่เรียนรู้มากยิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ ลัดดาวัลย์ ภูพลับ (2553 : 96) ได้การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพ ระยะสั้น เรื่องการแปรรูปสัตว์น้ำ สำหรับกลุ่มแม่บ้าน จังหวัดสงขลา พบว่า การประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรนี้ คะแนนหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คะแนนด้านทักษะ การปฏิบัติงานและชิ้นงานหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยโดยรวมคิดเป็นร้อยละ 80.82 ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมภายหลังการทดลองใช้หลักสูตรมีค่าเฉลี่ยรวม 4.21 มีความพึงพอใจมากและสอดคล้องกับ จุริย์ บัวเข็ม นวพรรษ แซง และปรารถนา ปัญญา (2551 : 118 - 120) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเรื่อง การผลิตน้ำปรุงรสจากใบกระเทียม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าบุคคลในท้องถิ่นมีความต้องการหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาเพิ่มเติมเรื่องการผลิตน้ำปรุงรสจากใบกระเทียมมากที่สุดจากแบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจข้อมูล เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตซึ่งเป็นการนำทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ หลักสูตรมีความสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 เนื่องจากเป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน เหมาะสมกับท้องถิ่น นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3.3.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ซึ่งกำหนดประเด็นการพิจารณา 5 ด้าน

คือ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านครูผู้สอน และด้านการวัดผลประเมินผล พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้และด้านการวัดผลประเมินผล นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ในด้านอื่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.59) รองลงมา คือ ด้านเนื้อหา (ค่าเฉลี่ย 4.65) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.53) ส่วนด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในข้อที่ 5 กิจกรรมการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 4.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ข้อ ดังนี้ ข้อ 19 ใช้เกณฑ์การประเมินมีความชัดเจนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด(4.59) รองลงมา คือ ข้อ 3 เนื้อหาวิชามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 6 กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเกิดความรัก ความหวงแหน ในการประกอบอาชีพในท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จำนวน 17 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีการวางแผนและเตรียมการสอนอย่างดี (ค่าเฉลี่ย 3.88) สาเหตุที่นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรด้านการวัดผลประเมินผลสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้วิจัย ได้นำเนื้อหาที่นักเรียนสนใจ สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันและสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงทำให้ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้ อย่างลึกซึ้งและรอบด้าน แหล่งเรียนรู้เป็นแหล่งเรียนรู้ ภายนอกกระตุนและเร้าความสนใจของนักเรียนและสนุก กับสิ่งที่ได้เรียนรู้ ด้านผู้สอน พบว่า วิทยากรท้องถิ่นเป็นผู้รู้ในเรื่องที่สอนเป็นอย่างดี และสามารถเชื่อมโยงความรู้สู่การปฏิบัติได้เป็นอย่างดี การวัดผลและประเมินผล ครอบคลุมการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับ หทัยรัตน์ หนูพรหม (2550 : 131 - 138) ได้วิจัยการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ เรื่อง ประเพณี ทำบุญเดือนสิบสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตร บูรณาการอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนเห็นด้วยต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรนี้ อยู่ในระดับมากทุกด้าน

3.3.3 ผลการประเมินความคิดเห็นของ ครูผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่น เกี่ยวกับความเหมาะสมที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเรื่อง การขยายพันธุ์ยางพารา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การประเมินความคิดเห็นของครู ผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่น ทั้ง 5 ด้าน มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก แต่ในด้าน สื่อการเรียน และด้านการวัด และประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.50 และด้านที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านพฤติกรรมและวิธีการสอน มีค่า เฉลี่ยคือ 4.17 ครูผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่น เห็นว่าอาจ เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้จัดทำเอกสารประกอบการจัดการ เรียนรู้ที่หลากหลายและเพียงพอแก่นักเรียน ไม่ว่าจะ เป็น ใบความรู้ แบบประเมินด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ใบงาน แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ และอื่น ๆ และ หลักสูตรส่งเสริมให้นักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นแหล่งเรียนรู้ แต่ครูผู้สอน และ วิทยากรท้องถิ่น อาจจะไม่มองในด้านของอุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ ในการฝึกปฏิบัติจริงของนักเรียน ส่วนด้านพฤติกรรมและวิธีการสอน มีค่าเฉลี่ยคือ 4.17 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจจะเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนและ วิทยากรท้องถิ่นเห็นว่าเวลาในการฝึกปฏิบัติสั้นเกินไป ไม่สามารถจัดกิจกรรมได้เต็มหลักสูตรและทักษะการ คิดตายายไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในระยะเวลาสั้นในการ จัดการเรียนรู้ ซึ่งผลการประเมินความคิดเห็นของครูและ วิทยากรท้องถิ่นสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพร มณีจันทร์ (2551 : บทคัดย่อ) การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการ ทอผ้า กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดทรายขาว จากการนำ หลักสูตรไปใช้พบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมาก และมีความสอดคล้องทุกประเด็นที่จะนำไป ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียน อยู่ในระดับดีเยี่ยม ผลงานการทอผ้าของนักเรียนอยู่ใน ระดับดีเยี่ยม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง ความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง และ วิทยากรท้องถิ่นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตร ท้องถิ่นเรื่องการทอผ้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเรื่อง การขยายพันธุ์อย่างพารา สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ที่พัฒนาขึ้นในครั้งนี้ มีการฝึกปฏิบัติจริงและต้องใช้เวลาในการฝึกทักษะจำเป็นต้องเพิ่มเวลาในการปฏิบัติ เพื่อให้ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติมีคุณค่า และมีประสิทธิภาพ

1.2 โรงเรียนควรมีการประชุมสัมมนาให้ชุมชน และโรงเรียนใกล้เคียงทราบว่า โรงเรียน มีการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเรื่อง การขยายพันธุ์อย่างพารา เพื่อให้โรงเรียนอื่นที่บริบทใกล้เคียงกันสามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างเหมาะสม

1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการใช้การปฏิบัติ

กิจกรรมแต่ละขั้นต่อนักเรียนต้องใช้เครื่องมือที่แหลมคม ผู้สอนควรดูแลอย่างใกล้ชิด

1.4 ควรเตรียมแหล่งเรียนรู้และวิทยากรท้องถิ่นให้เพียงพอทั้งด้านความรู้ ความชำนาญและเวลาในการฝึกปฏิบัติ และสามารถฝึกปฏิบัติได้เต็มความสามารถ เพื่อช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.5 โรงเรียนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ต้องมีการวิเคราะห์ ความต้องการของชุมชน ความพร้อมของนักเรียนที่จะจัดการเรียนรู้ จัดช่วงเวลาให้เหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการปฏิบัติ การติดตามอย่างพารา และสามารถเรียนรู้ได้ครบขั้นตอน

1.6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูผู้สอนควรสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน และด้านอยู่อย่างพอเพียง

เอกสารอ้างอิง

- จूरีย บัวเข็ม, นวพรช แซ่จ้งและปรารณา ปัญญา. (2551). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่องการผลิตน้ำปรุงจากใบกระถอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชวลิต ชูกำแหง. (2551). การพัฒนาหลักสูตร. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชูไรยา มูขอ. (2552). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพิ่มเติม เรื่อง การผลิตผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น(บุญ)สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสายบุรีอิสลามวิทยา จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2545). คู่มือการเขียนและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : 21 เซ็นจูรี่.
- บุญร่วม ตาลจินดา. (2551). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทำไม้กวาดดอกหญ้า กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประสาธ เนืองเฉลิม. (2553). หลักสูตรการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จำเพย จังอินทร์. (2550). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องการตัดเย็บเสื้อผ้าพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ลัดดาวัลย์ ภูพลับ. (2553). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน เรื่องการแปรรูปสัตว์น้ำสำหรับกลุ่มแม่บ้านจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วารากรณ์ แก้วสีขาว. (2550). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้กระดาษสาชุน้ำยพารา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดโบราณสถิตย์ จังหวัดนราธิวาส. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง. (2554). แผนวิสาหกิจ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2555-2559). กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง.

- สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง. (2554). รายงานข้อมูลวิสาหกิจชุมชนจังหวัดพัทลุง. พัทลุง :สำนักงานเกษตร
จังหวัดพัทลุง.
- สำนักงานเกษตรอำเภอตะโหมด. (2552). รายงานผลการดำเนินงาน ปี 2552. พัทลุง : สำนักงานเกษตร
อำเภอตะโหมด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. (2557). รายงานผลการจัดการศึกษาปีงบประมาณ 2557.
พัทลุง : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2.
- สิริพร มณีจันทร์. (2551). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทอผ้า กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ
เทคโนโลยีสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดทรายขาว. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สงขลา :
มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สุนทร ปันทอง. (2552). การพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องสถิติเพื่อความพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้
คณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ลพบุรี :
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- หทัยรัตน์ หนูพรหม. (2550). การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการเรื่อง “ประเพณีทำบุญเดือนสิบ” สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเขาน้อย จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ การศึกษา มหาบัณฑิต.
สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- เอกชัย พลฤกษ์อำไพ. (2547). คู่มือยางพารา. กรุงเทพฯ : เพ็ท-แพลัน พับลิชชิ่ง.